

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Årsberetning for 2021

Vi er en velfungerende enhed, som er en del af en større helhed.

DOF - Fuglene i fokus

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) er en naturbeskyttelsesorganisation med særligt fokus på fuglene. DOF samler viden og oplevelser med alle slags fugle – både hverdagsfuglene på foderbrættet og de sjældne og truede fugle. Foreningen har lidt over 17.500 medlemmer, fordelt i [13 lokalafdelinger](#) over hele Danmark.

Lokalafdelingerne arrangerer godt 500 lokale ture og møder hvert år. Desuden laver frivillige fugleentusiaster lokalt naturbeskyttelsesarbejde, som f.eks. at afskærme rovfuglereder, optælle truede ynglefugle, påvirke lokale myndigheder og sætte redekasser op for slørugler.

DOF har, via sit mangeårige virke og en meget høj kvalitet i naturbeskyttelsen, en meget stor indflydelse på naturbeskyttelse i Danmark. DOF har indgået to samarbejdsaftaler med Miljøministeriet, som bruger DOF's data i sine naturplaner.

En medlemsorganisation

DOF har grundlæggende fire typer tilbud til medlemmerne:

- oplevelser med fugle i naturen
- viden om fuglene
- beskyttelse af naturen og fuglene
- deltagelse i naturprojekter

Tilbuddene formidles til medlemmerne via medlemsblade, hjemmeside, nyhedsbreve, ture, møder og service i sekretariatet.

DOF's medlemmer er hjørnестenen i DOF's store vidensbase. De sjældne fugle overvåges løbende og via et netværk over hele landet overvåges alle Danmarks vigtigste fugleområder. Herudover registrerer mere end 2000 ornitologer løbende deres fugleobservationer i DOFbasen.

DOF i udlandet

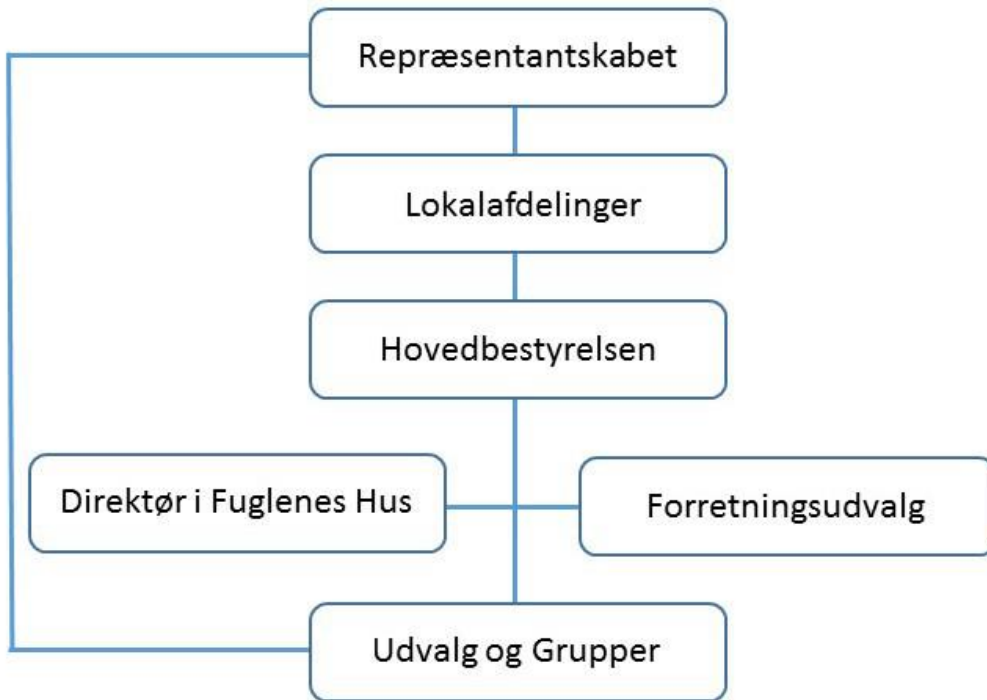
DOF er dansk partner i BirdLife International, et globalt netværk af fugle- og naturbeskyttelsesorganisationer. DOF's arbejde er derfor som BirdLife's fokuseret på at redde fuglearter, beskytte deres lokaliteter, bevare levesteder og skabe gode levevilkår for mennesker.

DOF gennemfører, med støtte fra Danida, i øjeblikket projekter i Indonesien og Uganda, der har til formål at styrke opmærksomheden på naturbeskyttelse, bæredygtig forvaltning af naturressourcer og forbedrede levevilkår for befolkningerne. I 2014 har vi fået støtte til en såkaldt partnerskabsaktivitet sammen med vores BirdLife partnere i Kenya, Uganda og Burma. Hovedformålet er at udvikle et fælles program. Læs mere under [internationalt engagement](#).

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Organisationsdiagram

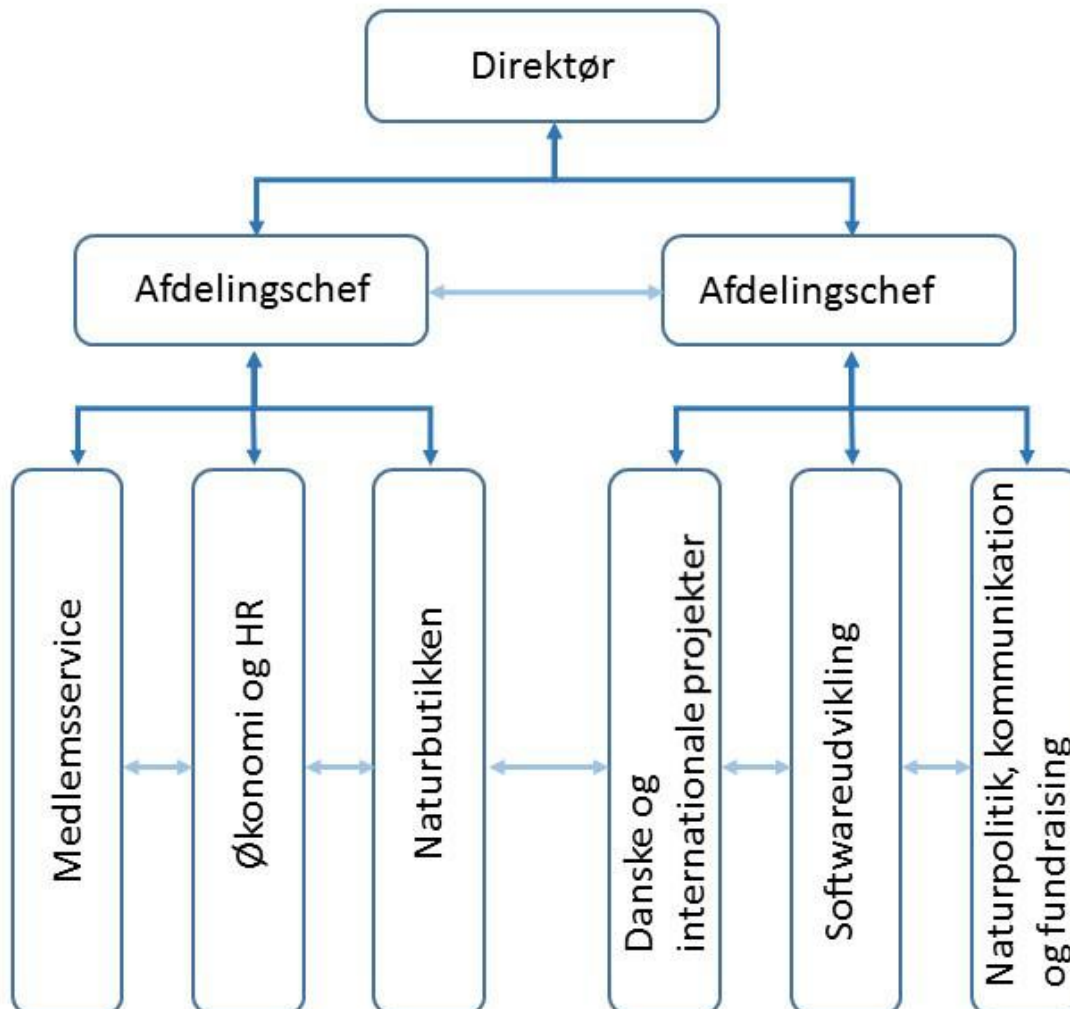
DOF's frivillige

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Organisationsdiagram

Fuglenes Hus (den daglige administration)

DOF's lokalafdelinger

Aktiviteter og tilbud 365 dage om året

Det lokale arbejde udføres i DOF's 13 lokalafdelinger. De har generalforsamling hvert år, hvor alle medlemmer har stemmeret. Alt arbejdet her sker på frivillig, ulønnet basis.

Lokalafdelingerne står for dels fugle- og naturbeskyttelse, dels en lang række medlemsaktiviteter for medlemmer i alle aldre. Lokalafdelingerne tilbyder f.eks. godt 600 møder, ture og rejser årligt.

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

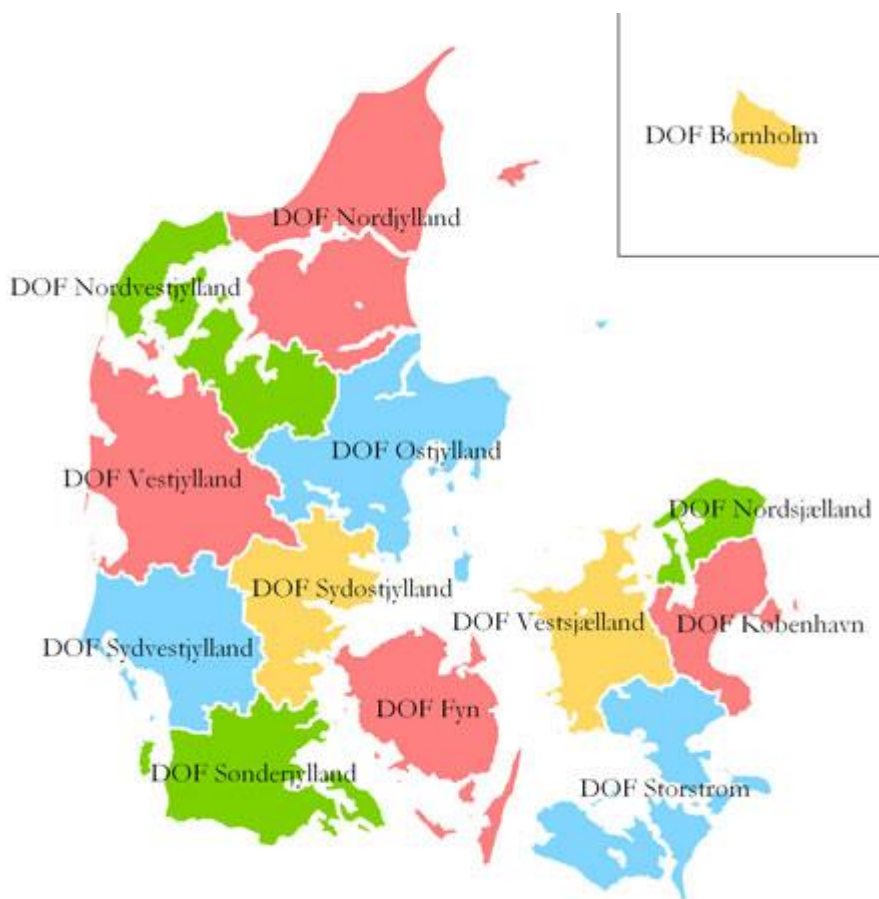
Du kan selv vælge, hvilken lokalafdeling du vil tilknyttes. Læs mere i DOF's vedtægter eller [kontakt](#) sekretariatet.

Lokalafdelingernes gratis fugleture er ofte stedet, hvor man får god kontakt med andre fuglekiggere. De erfarne turledere deler gerne ud af deres viden om naturen, fuglene og hvordan man kender de mange arter fra hinanden.

På hjemmesiderne og på dof.dk kan man orientere sig mere om de lokale aktiviteter i ens nærområde.

I vinterhalvåret afholder lokalafdelingerne både underholdende hyggemøder og instruktive foredrag og kurser om fuglene, naturen og foreningens arbejde. Mange lokalafdelinger tilbyder også lejre, ture og andre aktiviteter specielt for børn og unge.

Flere lokalafdelinger har egen hjemmeside. Dem kan du klikke dig ind til via nedenstående oplysninger.

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

DOF Østjylland 50 år!

Lokalafdelingen blev stiftet 30 august 1972 (som DOF Århus Amt), og dermed kan foreningen i år fejre sin 50 års fødselsdag. Vi drøfter i bestyrelsen forskellige måder at fejre dette på – følg med på hjemmesiden og facebook.

Fugleåret 2021

Igen et år med høj aktivitet i området. I DOFbasen er der i alt 248100 poster fra Østjylland, hvilket er lidt færre end rekordåret 2020, men dog det næsthøjeste antal på et år. Her bør bemærkes folkene bag "Gjerrild Fuglestation" der præsterede høj dækning både forår og efterår, men mange spændende iagttagelser. Gruppens aktiviteter kan følges på <http://gjerrild4ever.blogspot.com/>

Mængden af fund af sjældne fugle var forholdsvist begrænset i 2021, hvor de første alle var langtidsstationære fra 2020; Kohejre, Langnæbbet Sneppeklire og Amerikansk Sortand. I februar dukker en Halsbåndstroland op i Mossø, den blev i området i næsten tre uger og blev set af mange.

I juni opdages en Gåsegrib på Samsø, også den nåede mange tilrejsende og lokale, at få set. Fra efteråret var der ikke meget at bemærke, en mulig Østlig Gul Vipstjert ved Grenå og fund af Polarlomvie ved både ved Øer/Hassensøer og Fornæs, mangler at blive godkendt af SU.

Ture og møder

I 2021 blev der annonceret mange arrangementer, ture, foredrag og andre arr. DOF Østjylland, men enkelte blev aflyst p.g.a. Corona.

Foredragene i bio-X lokalerne og det nye auditorium på Naturhistorisk Museum, var alle velbesøgte, i flere tilfælde med fuldt hus!

Alle vores arr. annonceres på hjemmesiden, og desuden via maillisten og på vores facebookside.

DOF Øj arrangerede 5 foredrag, 6 ture, 1 tårn-arrangement og 3 andre arrangementer, hertil kommer 11 ture i regi af Gråkragerne (se nedenfor).

Gråkragerne – ture på hverdage, Ole Jensen

Årsberetning – Gråkragerne

Som i 2020 måtte der også i 2021 aflyses et par ture i begyndelsen af året, og der blev således ikke afholdt ture i januar og februar. Resten af året afholdtes alle ni ture dog planmæssigt, og det blev således til følgende ture:

Onsdag 13. januar: Ebeltoft Færgehavn - Aflyst

Torsdag 11. februar: Skanderborg Sø og Sortesø (Svanesø) - Aflyst

Tirsdag 16. marts: Kalø og Følle Bund – 18 delt, 44 arter

Mandag 12. april: Fornæs og Djursland nordøstkyst – 21 delt, 43 arter

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Torsdag 20. maj: Fussingø – 18 delt, 38 arter

Onsdag 16. juni: Bølling Sø og Kompedal Plantage – 16 delt, 21 arter

Mandag 16. august: Kongens Kær – 11 delt, 21 arter

Mandag 20. september: Sødringholm, Udbyhøj Nord og Mellerup – 35 delt, 41 arter

Torsdag 14. oktober: Bjerre Engsø – 22 delt, 30 arter.

Onsdag 17. november: Ebeltoft Færgehavn – 17 delt, 16 arter.

Mandag 6. december: Vorup og Hornbæk Enge – 29 delt, 29 arter.

Der har således været i alt 187 deltagere i løbet af året, eller i gennemsnit 20,7 deltagere pr. tur, men en stor del af disse er dog gengangere.

Generelt havde vi rimeligt vejr på de fleste af turene. To af disse vil imidlertid nok blive husket for dårligt vejr. Turen i august til Kongens Kær startede i regn, som fortsatte hele formiddagen for ved middagstid at gå over i torden og styrtregn. Herefter klarede det heldigvis op og eftermiddagen blev både vejrmæssigt og fuglemæssigt bedre, med bl.a. Rovterne. Årets næstsidste tur, som gik til Ebeltoft Færgehavn, hvor vi havde håbet at se Kongeederfugl startede ligeledes i regn og denne gang med tillæg at strid pålandsvind. Det lykkedes dog at lidt lidt forskelligt om formiddagen, men da vi senere kørte ud til Gåsehage var det stort set umuligt at se fuglene på grund af vind og søgang.

Set over hele året vil jeg dog tillade mig at konkludere at turene har været ret vellykkede og budt på nogle gode naturoplevelser og fugleobservationer med i alt 108 observerede fuglearter.

Beretninger fra kommunerne

Aarhus Kommune, Henning Ettrup

Det grønne råd har kun haft 2 møder i 2021. På grund af corona-situationen blev forårsmødet aflyst. Så vi mødtes først i september, hvor der var besigtigelsestur med Teknisk Udvalg, som gik til Giber Å med de nye slyngninger ved Vilhelmsborg og den nye forbindelsesvej mellem Beder og motorvejen for at se faunapassage til krondyr. På det efterfølgende møde i november fik vi bl.a. præsenteret en vision for ådalenes anvendelse i forbindelse med klimasikringen udviklet af især DLF. Ligeledes fik vi en gennemgang af situationen på Mårhunde-området.

Der blev ikke afholdt møder i forummet for invasive arter (corona), ligesom det af politiske og corona-mæssige årsager ikke blev til møder vedrørende Hørret Vildskov.

Vedrørende "Kongelunden" har der været flere møder, som dog i høj grad har omhandlet ændringerne af stadion, så ikke så meget fugl.

Favrskov Kommune, Ole Jensen

Der er i årets løb afholdt tre møder i Grønt Råd i Favrskov kommune, hvor der har været talt om etableringen af vådområdet og stien ved Kollerup Enge, arbejdet med etablering af en sti langs

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Gudenåen, Favrskov Kommunes biodiversitetsplan, spildevandsplan, klimaplan, nedlæggelse af adgangsvej til Høj Stene, grundvandsbeskyttelse i vandindvindingsområder, og flere andre mindre emner. Et enkelt af møderne blev afholdt virtuelt.

Der er i årets løb modtaget 103 henvendelser vedrørende sager behandlet af kommunens natur og miljø afdeling, fordelt således:

Overdrev 2 sager

Byområder 3 sager

Fortidsminder 4 sager

Skov 17 sager

Husdyrbrug 19 sager

Søer og vådområder 23 sager

Vandløb 30 sager

Andet 5 sager

Norrdjurs Kommune, Jens Bonde Poulsen

Der har været omkring 100 henvendelser fra Norrdjurs kommune i 2021 og 10 fra miljøstyrelsen samt 2 fra Region midtjylland. Det drejer sig mest om dispensationer til diverse paragraffer i naturbeskyttelseslove og miljøgodkendelser til husdyrbrug m.m. Ingen af henvendelserne har givet anledning til klager.

I det grønne råd er der pga corona situationen kun afholdt et møde samt en ekskursion i sommeren med medlemmer fra natur- og teknikudvalget.

Odder Kommune , Arne Højgaard

Biodiversitetsplan:

DOF snakker sammen med landbruget om projekt med fuglekasser på landejendomme Der skal indkøbes kasser og de skal være opsat i februar måned. Vigtigt at holde øje med kasserne og registrere hvor de sidder. Arne Højgaard vil gerne have adresser på medlemmerne af Grønt Råd, som ønsker fuglekasser.

DN har afholdt flere seancer for medlemmerne til at understøtte udviklingen af Bi- og fuglevenlige haver i Odder Kommune, herunder en workshop hvor børn byggede fuglekasser i Økologiens have på naturens dag. Desuden arbejdes der med formidling til familier – projekt naturfamilier. Familielandbruget har haft Odder Kommune ude og lave oplæg til deres generalforsamling. Tanja Marie Asp kan bookes til oplæg hos andre foreninger. Foreningen arbejder med kollektive virkemidler og vil gerne levere sten til stenrev.

Vedrørende projektet ”Sten fra landmand til haver og stenrev” fortalte Claus Fenger, at der ofte var mulighed for lokale til at afhente marksten hos landmænd. Claus Fenger oplyste samtidigt, at de bunker med sten der ligger rundt omkring ved marker og landbrug udgør en naturmæssig

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

værdi.

Urørt skov

Merete Johannsen fortalte, at der i forbindelse med Kommuneplan 2021- 2033 er udpeget ca. 30 ha kommunalt ejet urørt skov. I disse skove ophører skovdriften og der foretages kun indgreb for at øge biodiversiteten eller sikre mod risikotræer.

Der er oprettet en statslig tilskudsordning til etablering af urørt skov hvortil der er afsendt 2 ansøgninger i Odder kommune i år.

Indenfor de seneste år er der udlagt mere end 60 ha privat urørt skov

Horsens Fjord – orientering om status for samarbejdet med

Horsens- og Hedensted Kommuner.

Grønt partnerskab i Ålstrup er realiseret og indviet med deltagelse af ca. 100 borgere den 9.oktober 2021. Stien som er anlagt i byen, har forbindelse til Horsens Fjord-stien og en ny P-plads som anlægges ved Alrøvej, ved indgangen til Amstrup enge

Der blev givet en status for de øvrige grønne partnerskaber i kommunen under Horsens fjord projektet i Ørting og Hundslund. I Ørting er Oldermannshøjen i Ørting mose ryddet og der skal nu etableres fold og igangsættes sommergræsning. Her bliver et smukt udsigtspunkt og en god fuglekigger-lokalitet. I Hundslund er der indsendt en ansøgning om en mio. kr. til et projekt ved Hallen med etablering af shelters, bålhytte og oplevelsesrampe.

Der pågår i øjeblikket dialog med lodsejere på nordsiden af fjorden omkring placering af stien fra Horsens til Odder.

Norsminde stien.

Der pågår i øjeblikket dialog med lodsejere omkring mulighed for placering af en sti fra Odder til Assedrup

Møder og ture: Der er afholdt 2 møder i det Grønne Råd i 2021 og der er afholdt en fugletur ved Norsminde Fjord i november.

Randers Kommune, Benny Kristensen

Intet nyt, godt nyt

Samsø Kommune, Mogens Wedel-Heinen

Intet nyt, godt nyt

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Silkeborg Kommune, Simon L. Græsbøll Iversen

Som grøn organisation får vi indblik i de mange dispensationer til byggeri, som bliver givet i kommunen, og i år valgte vi at klage over en dispensation, som blev givet til byggeri på §3-mose i Hvinningdal, en bydel i Silkeborg - hvilket selvsagt ikke burde kunne ske. Vi venter pt. på at sagen afgøres.

2021 var endnu et år, hvor møder i Det Grønne Råd var besværliggjort af corona med ét online og ét fysisk møde.

Silkeborg Kommune arbejder på en biodiversitetspolitik, som var i høring til fra december 2021 - 11. februar 2022. Spændende tiltag bl.a. med fokus på forskellige naturtyper med interesse for fuglelivet. Politikken kan blive et modspil til Outdoorhovedstad-identiteten, som Silkeborg Kommune har kørt hårdt på de seneste år - langt fra altid med respekt for naturen.

DOF Østjyllands rep. i brugerrådet for Naturstyrelsen Søhøjlandet, Bo Ryge Sørensen

Der blev ikke afholdt ture sidste år p.g.a. pandemien. Jeg fortsatte i 2021 med GPS-registrering for Naturstyrelsen Søhøjlandet af især træer med sortspættehuller og træer med rovfuglereder. Derudover er jeg redekoordinator for Projekt Ørn, hvor jeg overvåger havørneparret ved Salten Langsø og er af Naturstyrelsen Søhøjlandet blevet bedt om at rapportere aktiviteterne ved den nye havørnerede i Silkeborg Sønderskov. Ovennævnte er hvad jeg kan byde ind med.

Endvidere har jeg årligt, hvilket også var tilfældet i 2021, kameratjekket samtlige opsatte redekasser til Perleugle, Natugle og Hvinand/St. skallesluger i Naturstyrelsen Søhøjlandets skove.

Det drejer sig om i alt 40 Perleuglekasser, 4 natuglekasser og 5 redekasser til Hvinand/St skallesluger. Desuden 10 redekasser til Vendehals som tjekkes manuelt.

Skanderborg Kommune, Bent Birk Kristensen og Peter Lange

Der ikke blev afholdt møde i det grønne råd i 2021, grundet covid19 og jobskifte hos nøglepersoner i kommunen, men rådet har nu fået ny formand, som reaktiverer rådet i 2022.

Tina Fleicher fra Skanderborg gjorde i det tidlige forår opmærksom på at hættemågekolonien i Skanderborg Lillesø tilsyneladende var helt væk? Tina mente det skyldtes at kommunen havde ryddet pileopvækst omkring søen. Heldigvis dukkede der lidt ynglefugle op senere på sommeren, men der kom vist ikke unger på vingerne i 2021? Hættemågerne har det svært i de få tilbageværende indlandskolonier.

Jeg havde kun en tur i 2021 i kommunen, nattergaleturen til Tåstrup Sø. Turen blev gennemført i pissekoldt vejr, og den eneste syngende nattergal satte i gang efter at en del af turdeltagerne var gået hjem....

Vi har i årets løb modtaget omkring 55 afgørelser fra kommunen, hertil skovlovsafgørelser fra Miljøstyrelsen, henvendelser fra Fredningsnævnet samt planer fra plan.dk. Vi har ikke fundet

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

anledning til at påklage noget i 2021. Vi deltager (som observatør) i et grønt partnerskabsprojekt om at skabe passage ved Tåning Mølle, samt har rådgivet vedr. publikumstiltag og formidling i den nye Harlev-fredning.

Erik Stokholm og Bent Birk Kristensen har lige som de seneste år foretaget optælling i Mossøs vestlige ende fra båd velvilligt stillet til rådighed af Silkeborg Fiskeriforening. Optællingerne sker i samarbejde med Skanderborg kommune og udføres for at skaffe viden om ynglende fugle i søerne. Resultatet af tællingerne afrapporteres i DOFbasen.

Syddjurs Kommune, Joy Klein

Pga. coronasituationen var der ikke helt så meget aktivitet i kommunen i året 2021 som der plejer at være.

Der blev ikke afholdt møder i det Grønne Råd. Ej heller i EU-projektet Coast to Coast Grenåens opland, som åbenbart er stærkt forsinket i forhold til den oprindelige plan. Naturstyrelsen Kronjyllands Brugerråd holdt to møder – i maj hhv. oktober – hvor en del af diskussionerne omhandlede naturnationalparker samt urørt skov. Et møde mellem Naturstyrelsen Kronjylland og repræsentanter fra DOF Østjylland fandt sted den sidste dag i november ved Dragsmur (det var koldt!).

Der blev afholdt fire offentlige fugleture i området: 3 til Stubbe Sø i maj/juni (hvoraf to var ledet af naturvejledere fra Fugleværnsfonden) samt en tur ved Ørnbjerg Mølle i april måned. Alle ture havde god tilslutning på trods af den lurende coronafare.

Optællingen af ynglende rødryggede tornskader under National Park Mols Bjerges "Top 20"-projekt (Tyve særlige og truede arter og deres levesteder) fortsatte i 2021 med nogle få deltagere. Vi afventer en rapport fra Nationalparken, men det ser ud som om der har været omkring 40 ynglepar i 2020/2021.

En uventet nyhed i 2022 var at DOF blev tildelt en plads i bestyrelsen for National Park Mols Bjerge. Tidligere har vi kun været repræsenteret i Nationalparkrådet (rådet er udnævnt af bestyrelsen) og faktisk kun i de to første valgperioder. I den sidste periode (2018-2021) var vi ikke inviteret med. Miljøminister Lea Wermelin besluttede dog, at i den kommende periode skal bestyrelsen suppleres med repræsentanter for hele to grønne organisationer, hvoraf den ene er DOF og den anden Vild med Vilje. Vi skulle stille op med en kvindelige og en mandlige kandidat og valget faldt på den kvindelige (undertegnede). Der er meget hidsige diskussioner i gang i området omkring Knebel vedr. muligheden for at dele af Mols Bjerge udpeges som naturnationalpark, så det bliver ikke kedeligt, hvis miljøministeren beslutter sig for, at det skal være tilfældet.

Kommunen har haft besøg af nogle usædvanlige fugle i årets løb. Amerikansk sortand kunne ses ved Dragsmur i januar og igen i december. En odinshane holdt til ved Vænge Sø i en hel uge i august og blev set af mange fuglekiggere. Desuden var der meget korte besøg af en sort stork ved Stubbe Sø d. 29.7. og en steppehøg, der trak over Stubbe Sø d. 5.9. I oktober og november dukkede der enkelte søkonger op ved Hassensør og i december var der en meget fotograferet en

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

af slagsen i Knebel Vig. En kongeederfugl han blandede sig med de mange hundrede almindelige ederfugle uden for kysten ved Gåsehage/Hassensør det meste af november og ind til december.

Fuglepigerne

Vi er en gruppe under Dansk Ornitologisk Forening, som henvender sig til fugle interesserede kvinder i alle aldre. Vi arrangerer fugleture for kvinder.

Fuglepigerne har hjemsted i Østjylland. Men kvinder fra hele landet deltager på vores fugleture. Udover hjemmesiden kan du finde os på **Facebook** hvor du er velkommen til at følge med, slå fotos eller andet op på vores fælles væg, som har med vilde fugle at gøre. Det meste af vores kommunikation foregår på facebook. Søg om medlemskab på 'fuglepiger i Østjylland'.

Friluftsrådet

Friluftsrådet har lavet den nye opbygning i hele landet. DOF har udpeget repræsentanter i alle kommuner i landet, ofte den kommuneansvarlige.

I dag har vi 2 bestyrelsesmedlemmer: Jens Bonde Poulsen i lokalafdelingen Østjylland og Ole Bøgh Vinther i lokalafdelingen Aarhus Bugt.

Hjemmesiden www.dofoj.dk

Indlæg på siden skrives af bestyrelsen, med enkelte bidrag udefra.

Ole Jensen holder kalenderen med ture og møder opdateret.

Vi ønsker os flere bidrag fra medlemmerne, stor som småt.

Vores facebook sider **DOF Østjylland** har ved årets udgang næsten 1000 medlemmer, og er en vigtig del af vores kontakt til medlemmerne.

Medlemmerne

Medlemsantallet satte igen ny rekord; Total antal medlemmer den 31.12.2021 = 1.834, hvilket er 78 flere end 31.12.2020 (1.756).

Fordeling på medlemstyper:

Kernemedlem = 1.617

Husstand = 146

Juniormedlem = 40

Ørneklubben = 5

Dansk Ornitologisk Forening - lokalafdelingen for Østjylland

Fra vore egne rækker

Der har været afholdt 9 bestyrelsesmøder i 2021. Møderne blev fortrinsvis holdt på Naturhistorisk Museum i bio-x lokalet. Mødet i november blev afholdt ved Peter, med andesteg, her var planen at Sigrid, vores direktør skulle have deltaget, men det blev aflyst.

Suppleanterne deltager i møderne i det omfang de har mulighed for det.

I foråret og i efteråret var vi afsted til repræsentantskabsmøderne. Mødereferaterne herfra kan læses på www.dof.dk.

Som formand vil jeg gerne takke bestyrelsen for deres engagement i forenings arbejdet, det er en fornøjelse at samarbejde med jer og særlig Ole Jensen, der altid siger ja, når han bliver spurgt.

Også tak til de mange der indrappporterer på DOFbasen samt punkttællinger.

Kommunerepræsentanter, der lokalt gør et stort arbejde samt alle andre, der laver frivilligt arbejde for naturen og dermed fuglenes sag.

Enkeltvis flytter vi ikke meget, men sammen gør vi en stor forskel.

Ole Bøgh Vinther